

Föreskrifter om katastrofskadeskydd

Bakgrund

I mån av tillgång på medel kan Sametinget lämna bidrag till en sameby för att till viss del täcka sådana kostnader för utfodring som uppstått på grund av synnerligen svåra betesförhållanden. Närmare föreskrifter om bidraget får meddelas av Sametinget (*rennäringsförordningen 1993:384, 35a §*).

Enligt regeringens regleringsbrev för Sametinget 2014 får utbetalning göras med högst 50 procent av verifierade foderkostnader eller, efter beslut av Sametinget, med ett av tinget angivet schablonbelopp per ren och utfodringsdag. Underlag för utbetalning utgör bl.a. resultat från betesundersökningar.

Riktlinjer för ansökan om katastrofskadeskydd

Samebyar kan hos Sametinget ansöka om bidrag till kostnader för utfodring som uppstått på grund av synnerligen svåra betesförhållanden.

- Bidrag lämnas med högst hälften av verifierade kostnader för foder, ensilage eller lav.
- Betesförhållandena ska bedömas medföra ett utfodringsbehov om minst 60 dagar. (Samebyn blir dock inte återbetalningsskyldig om det visar sig att utfodringsbehovet inte kommer upp i 60 dagar.)
- Bidrag kan också lämnas för lastbilstransport av foder till upplagsplats samt lossning (F-skattsedel gäller).
- Bidrag lämnas i efterskott med högst hälften av verifierade kostnader, inklusive lastbilstransport av fodret.
- Innan Sametinget fattar beslut ska betesundersökningar genomföras av särskild fältpersonal.
- Utfodringar som normalt förekommer i en sameby ersätts inte.
- Bidrag lämnas inte för utfodring efter 30 april.

Ansökan ska undertecknas av samebyns firmatecknare. Efter att ansökan inkommit utförs betesundersökningar av Sametingets utsedda betesundersökningsgrupp. Betesgruppens samlade bedömning utgör tillsammans med samebyns ansökan underlag för Sametingets beslut om bidrag. Ansökan ska innehålla:

- om ansökan gäller hela eller delar av samebyn
- antal renar som ska utfodras
- redogörelse för väder, betesförhållanden och renskötseln i samebyn
- karta över betesområdena med beskrivning
- om beredskap finns för försvårade betesförhållanden
- om reservbete finns
- redovisning om var samebyns renar betat och om renar transporterats till nya områden

- påverkande faktorer som försvårar användandet av renbete
- hur man säkrar vattentillgång vid utfodring av renar samt
- hur man värnar om renarnas bästa vid utfodring

Om ansökan inte är fullständig kommer Sametinget att begära in kompletterande uppgifter. Om betesproblem råder i flera samebyar kan Sametinget behöva att avvakta resultaten innan beslut kan tas till alla inkomna ansökningar. När ansökan kommit in kontaktar Sametinget samebyn för att bestämma tid för betessyn.

Vid rekvisition av medel skall en särskild blankett användas. Uppgifter om sameby, totala utfodringskostnader, rekviderat belopp, utfodrande vintergrupp, renägare eller fakturamottagare, antal utfodrade renar, rekvisitionsperiod, utfodringsplats (i hage eller fritt samt plats), antal inköpta kilo samt utfodring de 3 senaste åren ska lämnas.

Samebyns firmatecknare ska försäkra att de uppgifter som lämnas är fullständiga och riktiga och att alla handlingar som uppvisas/skickas in stämmer överens med originalen.

Konsekvensutredning och fastställande av föreskrifter

Sametingets kanslichef har den 1 februari 2008 fastställt riktlinjer för rennäringens katastrofskadeskydd. Av riktlinjerna framgår att tidigare riktlinjer har framtagits 1998 av Jordbruksverket och att dessa har reviderats av Sametinget. Sametinget har i riktlinjerna utlovat utforma systemet för katastrofskadeskydd tillsammans med företrädare för rennäringen.

Sametinget ska, enligt förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget 4 §, se till att myndighetens föreskrifter, allmänna råd och andra vägledande dokument är utformade på ett sådant sätt att de är kostnadseffektiva och enkla att följa och förstå för medborgare och företag. Vidare beslutar styrelsen, enligt 8 §, om sådana föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller landsting.

Innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, ska myndigheten, enligt förordning 2007:1244, så tidigt som möjligt bl.a. ge näringslivet och andra som kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt berörs tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen. En konsekvensutredning ska bl.a. innehålla en beskrivning av vad man vill uppnå och uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför.

Motiv

Sametinget har inte fastställt vägledande dokument om rennäringens katastrofskadeskydd på det sätt regeringens instruktioner föreskriver.

Riktlinjerna bör omarbetas till föreskrifter. I tillägg till det som framgår av riktlinjerna bör bl.a. följande beaktas vid en sådan omarbetning:

- Enligt rennärlagslagens 1 § får medlem i sameby använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar. Sameby får för medlemmarnas gemensamma behov använda byns betesområde för renbete, men det är renägaren som har ansvar att enligt djurskyddslagens (1988:534) 3 § tillse att renarna har tillräckligt med foder. Utfodring på grund av synnerligen svåra betesförhållanden ombesörjs av renägaren. Ansvaret för utfodringen, bidragsansökan och -redovisning får inte läggas på samebyn.

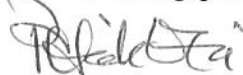
Bidrag till sådan utfodring ska därför sökas och redovisas av och lämnas till renägaren. Sameby ska dock ha möjlighet att samordna och sammanställa sådana ansökningar och redovisningar och bör efter anmodan kunna styrka lämnade uppgifter genom att förete handlingar om utfodringen eller om annat som har samband med denna. (Jfr. STFS 2007:5 Föreskrifter om ersättning till renskötsel företag för vissa merkostnader och förluster med anledning av Tjernobyloolyckan, 3 och 16 §§).

- Utfodringar som normalt förekommer i en sameby ersätts inte. Det är dock vanligt att renägare utfodrar renar när de är inhägnade vid skiljning, slakt och transport och tillskottsutfodrar när betesförhållanden är svåra under kortare tider. Det innebär att renägare kan ha förberett sådan korttidsutfodring med foderinköp m.m., men nödgas påbörja en längre tids utfodring p.g.a. synnerligen svåra betesförhållanden. Det bör i ansökan och redovisningen framgå när och hur sådana korttidsutfodringar förberetts och genomförts.

Yrkande

- att rennäringsnämnden omarbetar riktlinjerna för ansökan om katastrofskadeskydd till föreskrifter,
- att styrelsen redovisar för plenum vad föreskrifterna kommer att innehålla, och
- att styrelsen därefter, efter beslut av plenum, fastställer föreskrifterna.

För sametingspartiet Guovssonásti

Per Mikael Utsi, sametingsledamot

BESLUT

2008-02-01

Dnr 2008-59

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Beslut om riktlinjer för rennäringens katastrofskadeskydd

Enligt 35 a § Rennäringsförordning (1993:384) kan bidrag i mån av tillgång lämnas till sameby för att till viss del täcka sådana kostnader för utfodring som uppstått på grund av synnerligen svåra betesförhållanden. Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2008 får bidrag lämnas med högst 50 procent av verifierade foderkostnader eller med ett av Sametinget angivet schablonbelopp per ren och utfodringsdag. Betesundersökningar utgör underlag för utbetalning. Medel får även användas för utveckling av metod för betesundersökningar.

Tidigare riktlinjer har framtagits 1998 av Jordbruksverket i samråd med aktuella länsstyrelser och Sametinget. Vid möte 2008-01-09 med Sametingets tillsatta besiktningsgrupp beslutades att revidera riktlinjerna från 1998. Vid mötet beslutades också att Sametinget tillsammans med företrädare för rennäringen ska utforma systemet för katastrofskadeskydd i framtiden. Dessa riktlinjer gäller tills nytt system utformats.

1. Bidrag

Bidrag kan lämnas till sameby för utfodringar som krävs för att förhindra omfattande rendöd på grund av svåra betesförhållanden inom renarnas betesområden, orsakade av vädret. Kostnader för utfodringar som normalt förekommer i en sameby ersätts inte. En förutsättning för att katastrof ska anses råda är att de svåra betesförhållandena bedöms medföra ett utfodringsbehov om minst 60 dagar. Bidrag lämnas med högst hälften av verifierade kostnader för foder, ensilage eller lav. Bidrag lämnas även för lastbilstransport av fodret till upplagsplats samt lossning (F-skattsedel krävs). Bidrag lämnas inte för utfodring efter 30 april. För att ersättning ska lämnas krävs att samebyn har sänt in fastställd renlängd till länsstyrelsen inom föreskriven tid och att samebyn i möjligaste mån vidtagit åtgärder för att förhindra renförluster.

Sametinget beslutar om bidrag efter att en betesundersökning utförts av den besiktningsgrupp som Sametinget tillsatt. Betesundersökningen ska göras inom två veckor efter att skriftlig ansökan om katastrofskadeskydd inkommit till Sametinget. Väsentligt förbättrade betesförhållanden kan innebära att Sametinget vid senare tillfälle bedömer att utfodringsbehov inte längre föreligger.

Cujuhus/adress
Adolf Hedinsvägen 58
981 33 GIRON/KIRUNA
e-post: Isabella.nutti@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefodna/telefon
0980 - 780 30 (växel)
0980 - 780 35 (direkt)
070 - 578 12 02 (mobil)

Fåksa/telefax
0980 - 780 31

www.sametinget.se

2. Ansökan

Ansökan om bidrag till utfodringar på grund av svåra betesförhållanden görs skriftligt av sameby hos Sametinget.

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

I ansökan ska ingå:

- redogörelse för vädret, betesförhållanden och renskötseln i samebyn
- karta över betesområde med beskrivning
- om beredskap för försvårade betesförhållanden finns
- hur behovet ser ut för material och utrustning
- om reservbete finns
- redovisning om var samebyns renar betat och om renar transporterats till nya områden
- påverkande faktorer som försvårar användande
- på vilket sätt man ordnar vattentillgång i utfodringshagar samt hur man eljest värnar om renarnas bästa vid utfodringen

3. Beredning av ansökning

Ansökan ska innehålla de uppgifter som krävs för att beslut ska kunna tas. Sametinget kommer att begära in kompletterande uppgifter från sökanden om ansökan inte är fullständig. Om betesproblem råder i flera samebyar kan Sametinget eventuellt behöva avvakta resultaten innan Sametinget kan ta ställning till alla inkomna ansökningar.

4. Betesundersökningar

Betesundersökningar görs av Sametingets besiktningsgrupp, efter samråd med berörd sameby. Besiktningen utförs av minst 3 ledamöter. Minst 1 tjänsteman/kvinna från Sametinget deltar vid varje besiktning.

Ersättning för kostnader för deltagare i betesundersökningen från berörd sameby lämnas inte från Sametinget utan detta anses ligga i samebyns ordinarie verksamhet. Sametingets prövning av ansökan om utfodringsbidrag ska beakta de vid den aktuella tidpunkten rådande förhållandena i samebyns betesområde samt en bedömning om huruvida betet kommer att vara låst framöver. En bedömning av vilken slags lösning betet har ska göras. Hänsyn ska tas till tillgång på eventuella reservbetesmarker. Samebyn ska ses som en enhet när det gäller tillgången på åtkomligt bete.

Betesundersökning bör i första hand inriktas på betesförhållandena i de områden av tillräcklig storlek där förutsättningarna för betning är bäst. Platser som redan nyttjats och övergetts för säsongen hör normalt inte dit. Indikation på var undersökningsplatserna bör förläggas är renarnas rörelser i terrängen. Undersökningsplatsen ska fotograferas som en del i dokumentationen.

Cujuhus/adress
Adolf Hedinsvägen 58
981 33 GIRON/KIRUNA
e-post: Isabella.nutti@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefodna/telefon
0980 - 780 30 (växel)

0980 - 780 35 (direkt)
070 - 578 12 02 (mobil)

Fákse/telex
0980 - 780 31

www.sametinget.se

Förberedelse för undersökningen om rådande snö- och betesförhållanden samt om lämpliga platser för undersökningen bör ske genom samråd med samebyn. Om betesmarkerna är kuperade bör platserna ligga i olika höjdlägen och i sluttningar mot olika väderstreck. Även förhållandena under träd och på öppna ytor mellan träd bör undersökas.

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

5. Rapport över betesundersökningar

Besiktningsrapport ska upprättas, enligt mall, för varje undersökt sameby. I rapporten ska finnas en sammanfattande bedömning av betesförhållandena i samebyn. I förekommande fall anges hur många renar som behöver utfodras och utfodringsperiodens beräknade längd.

I rapporten ska ingå dokumentation på:

- sameby, område, koordinater
- skog och vegetationstyp
- renlav; tjocklek och täckning
- hänglav
- kvalitet på laven; isighet, fuktighet, om mögel finns i laven
- markförhållanden
- snöskikt
- höjdläge och lutning
- ev. alternativa betesområden
- ev. avvikande mening från ledamot
- sammanfattande bedömning
- närvarande vid besiktning

Detta beslut har tagits av kanslichef Ulla Barruk Sunna efter föredragning av näringslivschefen Lars-Ove Jonsson

Kiruna den 1 februari 2008

Ulla Barruk Sunna
Kanslichef

Lars-Ove Jonsson
Näringslivschef

Cujuhus/adress
Adolf Hedinsvägen 58
981 33 GIRON/KIRUNA
e-post: Isabella.nutti@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon
0980 - 780 30 (växel)

0980 - 780 35 (direkt)
070 - 578 12 02 (mobil)

Fákxa/telex
0980 - 780 31

www.sametinget.se

REKVISITION

OM BIDRAG TILL UTFODRING AV RENAR – KATASTROFSKADESKYDD

Rekvisationen skickas till:

Sametinget

Box 90

981 22 GIRON/KIRUNA

Sametingets beslutsdatum ..... och diarienummer.....

Sameby		Ordförande	
Adress		Organisations nummer	
Postnummer	Postort		Telefonnr
Plus- eller bankgiro			

Totala utfodringskostnader (exkl. moms) - totalt i kronor	Rekvirerat belopp - totalt i kronor (exkl. moms)
--	--

Jag försäkrar att de uppgifter som lämnas i denna rekvisition är fullständiga och riktiga
Jag försäkrar även att alla handlingar som uppvisas/skickas in rörande denna rekvisition stämmer
överens med originalen

Ort och datum

.....

.....

Namnteckning behörig firmatecknare

Namnförtydligande

**Kopior på fakturor/verifikat skall sammanställas för varje vintergrupp/renägare
och bifogas rekvisitionen.**

Vintergrupp, renägare eller fakturamottagare		Antal utfodrade renar	
Rekvisitionsperiod fr o m - t o m		Utfodringsplats (i hage eller fritt samt plats)	
Antal inköpta kilo	Totala utfodringskostnader (exkl.moms)		Rekvirerat belopp (exkl. moms)

Har utfodring skett de 3 senaste åren? Ja ☐ Nej ☐	Kostnad för utfodring 10/11, S:a.....	Kostnad för utfodring 11/12, S:a.....	Kostnad för utfodring 12/13, S:a.....
--	--	--	--

Vintergrupp, renägare eller fakturamottagare		Antal utfodrade renar	
Rekvisitionsperiod fr o m - t o m		Utfodringsplats (i hage eller fritt samt plats)	
Antal inköpta kilo	Totala utfodringskostnader (exkl.moms)		Rekvirerat belopp (exkl. moms)

Har utfodring skett de 3 senaste åren? Ja ☐ Nej ☐	Kostnad för utfodring 10/11, S:a.....	Kostnad för utfodring 11/12, S:a...	Kostnad för utfodring 12/13, S:a.....
--	--	--	--

Vintergrupp, renägare eller fakturamottagare		Antal utfodrade renar	
Rekvisitionsperiod fr o m - t o m		Utfodringsplats (i hage eller fritt samt plats)	
Antal inköpta kilo	Totala utfodringskostnader (exkl.moms)		Rekvirerat belopp (exkl. moms)

Har utfodring skett de 3 senaste åren? Ja ☐ Nej ☐	Kostnad för utfodring 10/11, S:a.....	Kostnad för utfodring 11/12, S:a...	Kostnad för utfodring 12/13, S:a.....
--	--	--	--

Vintergrupp, renägare eller fakturamottagare		Antal utfodrade renar	
Rekvisitionsperiod fr o m - t o m		Utfodringsplats (i hage eller fritt samt plats)	
Antal inköpta kilo	Totala utfodringskostnader(exkl. moms)		Rekvirerat belopp (exkl. moms)

Har utfodring skett de 3 senaste åren? Ja ☐ Nej ☐	Kostnad för utfodring 10/11, S:a.....	Kostnad för utfodring 11/12, S:a.....	Kostnad för utfodring 12/13, S:a.....
--	--	--	--